

ՌԻՄԱՄԻՈՐԻԶ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 11

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

OCTOBRE | OCTOBER

Year 2 | Année 2

No. 11 - 2018

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ

ԴԱՍԵՐ՝ ՃՇՄԱՐԻՏ ԹՐԻԱՏՈՆԷԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ ԱՊՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԲԱԲԳԵՆ ԱՐԹԵՊԻՍԿՈՊՈՍ Առաջնորդ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի

«Ես եմ աշխարհի լոյսը: Ով որ ինձի կը հետեւի, խաւարի մէջ չի քալեր, այլ կ'ունենայ այն լոյսը, որ կ'առաջնորդէ դէպի կեանք» (ՅՈՒՅՆ 8.12):

Լոյսը կեանքի խորհրդանշանն է. առանց լոյսի ո՞վ կրնայ ճշմարտապէս ապրիլ: Հետեւելով լուրերուն, կը լսենք, շարք մը երկիրներու պատերազմներու պատճառով, մարդիկ գրկուած կը փախն լոյսէն եւ կ'ապրին խաւարի մէջ կը հանդիպին դժուարութիւններու, նեղութիւններու եւ երբեմն անակնկալ կերպով նոյնիսկ կը գրկուին այն կեանքէն, որ Աստուած պարգեւած է մարդուն: Ծանր է լոյսի բացակայութեան հետեւանքը:

Եթէ նիւթական լոյսը այսքան կարեւոր է եւ անհրաժեշտ, ապա որքա՞ն կարեւոր է հոգեւոր-իմանալի լոյսը մարդուն համար: Յիսուս ըսաւ. «Ես եմ աշխարհի լոյսը» (ՅՈՒՅՆ 8.12): Յիսուս աշխարհ եկաւ լուսաւորելու համար մարդոց հոգիներն ու սրտերը: Ան ամբողջ մարդկութեան կեանքը լոյսով ողողեց, ճիշտ այնպէս ինչպէս արեւը լոյսով ու ջերմութեամբ կ'ողողէ աշխարհը ու մեզ: Կան մարդիկ, որոնք կոյր են եւ չեն կրնար տեսնել լոյսը, կան մարդիկ, որոնք փակելով իրենց աչքերը, չեն ուզեր տեսնել ճշմարիտ լոյսը, ինչպէս տեղի ունեցաւ Քրիստոսի բերած լոյսին դիմաց. անոնք չուզեցին տեսնել աստուածային ճշմարիտ լոյսը, չուզեցին լսել Քրիստոսի շքանքէն արտասանուած խօսքերը: Տակաւին, ոչ միայն չուզեցին տեսնել ու լսել, այլ մանաւանդ փորձեցին վերացնել ու գերեզմանել այդ լոյսը: Սակայն, այնպէս ինչպէս արեւը գոյութիւն ունի, եւ իր լոյսը կը տարածէ աշխարհի վրայ յաւերժօրէն, անկախ անկէ, թէ մարդիկ կը տեսնեն թէ ոչ, այսպէս ալ Քրիստոսը, որ յստակ կերպով կ'ըսէ. «Ա՛ն որ կը հետեւի ինձի՝ պիտի չքալէ խաւարի մէջ, հապա պիտի ունենայ կեանքի լոյսը»: Այո, Քրիստոսի հաւատացողները միայն կրնան ազատիլ խաւարէն, չարէն ու մանաւանդ մեղքերէն: Հետեւաբար անոնք երբեք պիտի չքալեն խաւարի մէջ, ընդհակառակը, պիտի դառնան լոյսի որդիներ՝ իրենց լոյսը ստանալով լոյսի Աղբիւրէն»:

Արդ, Քրիստոսի ճշմարիտ հետեւորդը պէտք է աղօթէ, ըսելով. «Պատուէրներու շաւղին մէջ առաջնորդէ զիս, որովհետեւ անոնցմէ հաճոյք կ'առնեմ» (ՍՊ 119.32): Ահա թէ ինչու Աստուծոյ խօսքին հաճոյքը առնող եւ Անոր խօսքին համաձայն ապրող մարդուն ճանապարհը վստահելի է: Ան որ Երեմիա մարգարէի նման ճաշակած եւ հաճոյք ստացած է Աստուծոյ խօսքէն, Պօղոս առաքելի համաձայն, կը դառնայ կենդանի նամակ մը (Բ.Կր 3.2-3):

Աստուծոյ խօսքը ուժեղ է եւ անմիջապէս կը թափանցէ մարդուն հոգիին եւ սրտին մէջ: Աստուծոյ խօսքը մարդուն էութեան մէջ այնպիսի ձեւով կ'արձագանքէ, որ մարդը իր աչքին առջեւ կը տեսնէ իր կատարած մեղքերը: Ո՛վ է այն մարդը, որ երբ կը կանգնի հայելիին դիմաց, չի տեսներ իր դէմքին յստակ պատկերը:

Հետեւաբար, Աստուծոյ խօսքին համաձայն ապրող մարդուն կեանքի ճանապարհէն միանգամ ընմիշտ կը հեռանան խաւարն ու մեղքը:

Քալենք մեր Տիրոջ լոյսի ճանապարհով, ապրելու համար արդար կեանք մը, հեռու չարէն, աղտեղութենէն, խաւարէն ու մեղքէն:

Հետեւի՛նք Աստուծոյ խօսքին եւ կը տեսնենք, որ կեանքի այդ ճանապարհը որքա՞ն ՎՍՏԱՀԵԼԻ է:

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԵԱՆ, ԱՆՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՐՏԵԶԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Երանի՛ անոր, որ ճշմարիտ եւ անկեղծ խոնարհութիւն ձեռք բերած է, որովհետեւ այդպիսի մարդը մեր բարեգութ Ուսուցիչին հետեւորդն է, «Ով խոնարհ եղաւ մինչեւ մահ» (Փայ 2.8): Այսպիսով արդարեւ երանի՛ անոր, որուն մէջ խոնարհութիւն կայ, որովհետեւ Աստուծոյ հետեւորդը ըլլալով կը դառնայ Անոր համաժառանգորդը: Ան, որուն մէջ խոնարհութիւն կայ, բոլորին հետ սիրով կը միաբանի, ան մեծ ստացուածք եւ հարստութիւն ձեռք կը բերէ: Խոնարհ մարդը բոլորին կողմէ ընդունուած է, բոլորը զինք կը գովեն ու կը փառաբանեն: Ան արագ վեր կը բարձրանայ, արագ յաջողութիւններու կը հասնի: Ան պատրաստ է ցանկացած բարի գործի: Ան տեղէ տեղ չի փոխադրուիր, բնակարանէ բնակարան չ'անցնիր: Դիտողութիւնները անոր չեն վախցներ, կը փայլայ այնտեղ, ուր կանչուած է, եւ երբեք վախի մէջ չ'ընկնիր:

Անէծքի արժանի է խեղճուկ է ան, ով խոնարհութիւն ձեռք չէ բերած, այլ անձնատուր կ'ըլլայ տրտնջանքի: Որովհետեւ տրտնջքը մեծ ցաւ է, գայթակղութիւն հանրութեան համար, ան արմատախիլ կ'ընէ սերը, կը կազմալուծէ միաբանութիւնը, կը խանգարէ խաղաղութիւնը: Տրտնջացողը միշտ պատրուակ մը կը գտնէ գործէն խուսափելու: Եթէ անոր հրահանգուած է գործ ընել, ան կը տրտնջայ, իսկ շուտով կ'այլասերէ նաեւ ուրիշները: Տրտնջացողին ոչ մէկ գործ խրախուսանքի արժանի չի համարուիր. որովհետեւ, եւ անպիտոյ է, եւ հեռու ամէն առաքինութենէ: Տրտնջացողը նաեւ ծոյլ է, ան կրնայ բամբասել, զիտէ ինչպէս սուտ լուրեր հերիւրել, շատախօսութեան մէջ անոր ոչ ոք կը գերազանցէ, ան միշտ կը գրպարտէ ասոր կամ անոր մօտ: Տրտնջացողը բարեգործութիւններու մէջ ծոյլ է, անընդունակ է օտարականները, ընդունելու, սիրոյ մէջ շողոքորթ է, ատելութեան մէջ արի:

Այդ պատճառով, եղբայրներ՝, չտրտնջանք մեզ տրուող հրամաններէն, չհակաձառնենք կամ մեր իրաւունքները առաջ չքաշենք որպէս առաւել բանիմացներ:

Եփրեմ Սարգի

ՀՈԳԵԻՈՐ ՅԱԻԵՐԺԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Օրացոյցին մէջ կը բաւէ միայն կարդալ անունները Սրբոց թարգմանչաց վարդապետացն մերոց Հայ եկեղեցւոյ կամարներէն դուրս վստահաբար հայոց հոգիներուն մէջ ալ կը հնչեն այս փառայեղ անունները:

Հայ եկեղեցւոյ օրացոյցը այս օրը կը նշէ, իբրեւ Տօն ազգային-եկեղեցական: Արդարեւ, ճշմարտօրէն այսպէս է, որովհետեւ հոյլ մը մարդիկ մեր ազգի պատմութեան դիմագիծը փոխեցին: 405 թուականին հայոց պատմութիւնը յեղաշրջում ունեցաւ, ամենամեծ յաղթանակը իր էջին վրայ արձանագրելով. սա ոչ ճակատամարտի, ոչ պատերազմի յաղթանակ էր, ոչ ալ աշխարհակալական նուաճում, բայց յետագայ բոլոր ժամանակներու ճակատամարտներուն եւ պատերազմներուն յաղթանակի խորհուրդը դարձաւ հայերուն, որ հայ ժողովուրդի բոլոր ժամանակներու աշխարհակալութիւնը եղաւ, այնտեղ ուր հայ մը կ'ապրէր:

Ա. Գաբուճեան

ՈՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ

ՈԳԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

Ոգեպաշտ տեսության համաձայն ոգիներու նկատմամբ եղած հաւատալիքն ու անոնց գոյութիւնը պատճառ դարձած է կրօնի ծագման: Վաղեմի նախնա-դարեան շրջաններուն մարդիկ երեւակայած են թէ անտեսանելի ոգիներ գոյութիւն ունին, որոնք օժտուած են նաեւ գերբնական ուժերով: Ոգիները ամէն տեղ գոյութիւն ունին եւ իրենց ցանկացած վայրը կրնան երթալ: Կրնան նաեւ մարդուն մէջ մտնել եւ յետոյ դարձեալ դուրս գալ: Երբ գիշերը վրայ կը հասնի ու խաւար կը տիրէ, այդ ոգիները կը սկսին շրջիլ եւ ամէն տեղ մտնել: Գիշեր ժամանակ, երբ մարդ քունի մէջ է, ոգին մարմնէն դուրս ելլելով տարբեր վայրեր կը շրջի, հետաքրքրական երեւոյթներու եւ դէպքերու կը հանդիպի եւ երբ առաւօտ կ'ըլլայ եւ ենթական կ'արթննայ, ոգին վերադառնալով դարձեալ մարդու մարմնին մէջ կը մտնէ:

Տարիներ յետոյ ոգին մարմնէն դուրս գալով, երբ այլեւս չի վերադառնար, այն ժամանակ մարմինը կ'անշարժանայ եւ մահը վրայ կը հասնի. բայց, մարմնին մահով ոգին գոյութիւնը չի վերջանար, ան կը շարունակէ շրջիլ եւ յարաբերիլ ողջերուն հետ:

Այստեղ ոգին շրջագայութիւնն ու մեկնումը կը շարունակէ երազի ու մահուան հարցը: Բայց, իրականութեան մէջ, նախապատմական շրջանէն սկսեալ, մարդը հաւատացած է ոգիներու գոյութեան ու աղաչած է, որ բարի ոգիներով շրջապատուած ըլլայ, քանի որ հիւանդութիւնը, ձախողութիւնը, չարիքը եւ ամէն տեսակի նեղութիւններ չար ոգիներէն առաջ եկած են:

Մարդը չար ոգիներէն ձերբազատուելու համար դիմած է մոգութեան, կախարդութեան, ֆեղիշիզմի եւ այս կերպով փորձած է վանել չար ոգիները: Մարդիկ կարծած են նաեւ, թէ իրենց շուրջ գտնուող իրերը, բոյսերը, ծառերը եւ համայն բնութիւնը մարդոց ու կենդանիներու նման ոգեկան են: Մինչեւ իսկ երկինքը, երկիրը, աստղերն ու մոլորակները, հովը, կայծակը, փոթորիկը, ծովի ջուրերը իրենց մէջ թաքնուած ոգիներ ունին: Եւ այս կերպով սկսած են շնչաւորել զանոնք, խօսիլ ու աղօթել, այնպէս ինչպէս կը խօսին իրարու հետ:

Ոգեպաշտական այս տեսութեան մէջ եւս որոշ ճշմարտութիւն գոյութիւն ունի կրօնի ծագման առնչութեամբ: Բայց, միայն ու միայն ոգեպաշտութիւնը կրօնի ծագման պատճառ չի կրնար նկատուիլ: Ճիշտ է, որ նախապատմական շրջանէն սկսեալ ոգիներու գոյութեան հաւատացած են մարդիկ, բայց կրօնի ծագման համար բաւարար ու սպառիչ բացատրութիւն կարելի չէ նկատել ոգեպաշտական տեսութիւնը:

Շար. 3

ՆԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՈՐՈՇ ԲԱՆԵՐ ՅԻՇԵԼ ԳՈՀԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻ

Շատ բաներ են ըսուած մոռնալու առաքինութեան մասին: Մոռնալ անցեալի քննադատութիւնները, նախապաշարումները, անախորժ փորձառութիւնները եւ սրտացաւերը:

Իսկ պէտք է յիշենք յիշատակելի օրհնութիւնները: Յիշելը հոգեկան շատ լաւ վարժութիւն մը կրնայ ըլլալ: Գոհաբանութեան տօնին պէտք է.-

Յիշենք մեր մեղքերը, որպէսզի զանոնք խոստովանինք Աստուծոյ,

Յիշենք մեր տկարութիւնները, որպէսզի զօրութիւն ստանանք,

Յիշենք մեր մարդեղութիւնը, որ դադրինք փորձել Աստուած ըլլալէ,

Յիշենք Աստուծոյ ողորմութիւնը, որ ուրիշներուն ողորմած ըլլանք,

Յիշենք մեր ուրախութիւնը, որ բերկրալի դառնանք,

Յիշենք Աստուծոյ մեծութիւնը, որ խոնարհ ըլլանք,

Յիշենք մեր աղքատութիւնը, որ ուրիշներուն օգնենք,

Յիշենք մեր կարիքները, որ ուրիշներուն կարեկից ըլլանք,

Յիշենք Տէր Յիսուս Քրիստոսը, որ աւելի Իրեն նմանող ըլլանք:

Գոհաբանութեան Տօնին թուէ՛ կեանքիդ ընթացքին օրհնութիւններդ, քան խաչերդ,
Թուէ՛ ժպիտներդ քան՝ արցունքներդ,
Թուէ՛ քաջութիւններդ քան վախերդ,
Թուէ՛ ազնիւ արարքներդ քան չար խորհուրդներդ,
Թուէ՛ առողջութիւնդ քան հարստութիւնդ,
Վստահէ՛ Աստուծոյ, քան քու անձիդ:

Սիրելիներ՝,

Գոհաբանութեան գաղտնիքը գոհունակ ապրիլն է, եթէ մեր մէջ գոհաբանութեան ոգի չունինք, ապերախտութեան ախտն է որ կ'ապրինք:

Գոհաբանութեան օրուան ճշմարիտ փաստը մեր օրհնութիւնները թուելու մէջ չէ, այլ զանոնք ինչպէս գործածելու մէջ կը կայանայ:

«Գոհացեք Տիրոջմէն, վասնզի բարի է, վասնզի անոր ողորմութիւնը յաւիտեան է» (Սղ 136:1):

Հրահատ

ՄՈՒՐԲԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ Ե. ԴԱՐԸ ՈՍԿԻՈՎ ՁՈՒՆՈՂՆԵՐԸ

Հայաստան աշխարհի քրիստոնէացումէն ետք մինչեւ 5-րդ դար, հայ վանքերուն ու եկեղեցիներուն մէջ կանոնաւոր արարողութիւններ տեղի կ'ունենային եւ սուրբ գիրքը կ'ընթերցուէր, սակայն ասորերէն լեզուով, շատեր չէին հասկնար եւ Աստուծոյ խօսքը իրենց սրտին չէր հասնէր:

Այս պայմաններուն մէջ էր, երբ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց նուիրուեցաւ աղօթքի, եւ տեսիլքով ստացաւ աստուածատուր մեր այբուբէնը: Այս դէպքէն ետք, խումբ մը թարգմանիչ վարդապետներ հոգիի ամբողջական ջերմեռանդութեամբ նուիրուեցան Աստուածաշունչի թարգմանութեան սրբազան աշխատանքին: Իրենց շնորհիւ այսօր Աստուած հայերէն կը խօսի:

Աշխատանքը միայն Աստուածաշունչի թարգմանութեամբ չաւարտեցաւ, բացուեցան դպրոցներ, գրուեցան աղօթքներ, հոգեզմայլ շարականներ, զարկ տրուեցաւ մեր գրականութեան եւ լուսաւորուեցաւ հայոց աշխարհը, այս է պատճառը, որ երբ այս դարուն մասին կը խօսինք, գայն ՈՍԿԵՂԱՐ կը կոչենք:

Մեսրոպ Մաշտոց, Եղիշէ Պատմիչ, Մովսէս Խորենացի, Դաւիթ Անյաղթ, Գրիգոր Նարեկացի, Ներսէս Շնորհալի եւ ուրիշներ, մեր պատմութեան մէջ հզօր եւ անկրկնելի դէմքեր, որոնք իրենց սրբութեամբ ազգային-հոգեւոր ուրոյն եւ անխորտակելի նկարագիր դրոշմեցին մեր մէջ: Իրենց ժողովուրդին համար այնքա՛ն աղօթեցին եւ խնդրեցին Աստուծմէ, որ բազմաթիւ փոթորիկներ մեզ չկրցան խորտակել ցայսօր:

Կառչած ժամանք մեր ազգին ու եկեղեցիին, այս է պատգամը Թարգմանչաց մեր սուրբերուն:

Գարեգին Վրդ. Շիրադեան
Հոգեւոր Հովիւ
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ

ԱՂՈԹՔ

Անոնք աստուածգիտութեան ծածկուած խորհուրդը տնօրինաբար յայտնելով ճանչցուցին մեզի, մեծ սուրբին՝ Մովսէսի նման. անմատչելի լոյսին երկրպագենք. Ամէն: Թարգմանչաց Շարական

MESSAGE DU PRÉLAT

Un Chemin Fiable

« Je suis la lumière du monde; celui qui me suit ne marchera pas dans les ténèbres, mais il aura la lumière de la vie. » (Jean 8:12)

La lumière est un élément important de la vie : rien ne peut survivre sur cette terre sans elle. En regardant les nouvelles, on s’aperçoit que ceux vivant dans des zones de guerre sont souvent sans électricité et vivent dans la noirceur. Leur chemin est jonché de difficultés et de détresse; ils sont même parfois surpris par la reprise de la vie que Dieu leur a donnée. Ce sont les conséquences d’une vie sans lumière.

Si la lumière physique est aussi indispensable, alors combien l’est la lumière spirituelle! Car Jésus a dit que : « Je suis la lumière du monde. » Il est venu sur cette terre pour éclairer les cœurs et les esprits des gens. Sa lumière a englouti l’humanité entière, tout comme le soleil submerge la terre de sa chaleur et de sa lumière. Il y a certes des gens qui sont aveugles et ne peuvent percevoir la lumière, mais il y en a d’autres qui, comme les pharisiens, choisissent de fermer leurs yeux pour ne pas la voir. Les pharisiens ne voulaient pas voir la lumière divine du Christ ni écouter les paroles qui quittaient ses lèvres. Non seulement ils ont refusé de voir et entendre cette parole, ils ont cherché à la faire taire et l’enterrer. Cependant, tout comme le soleil, qui existe et étend sa lumière sur la terre, qu’on le veuille ou pas, le Christ travaille de la même manière. Il a dit : « Celui qui me suit... aura la lumière de la vie. » Ainsi, ses disciples ne peuvent qu’être libérés des ténèbres, du mal et, surtout, des péchés. Ils ne marcheront jamais dans les ténèbres, mais seront les enfants de la lumière, recevant cette dernière de sa Source même.

Un véritable disciple du Christ doit donc prier : « Il me conduit dans les sentiers de la justice, à cause de son nom. » (Psaume) C’est donc la raison pourquoi ceux qui recherchent le confort dans la parole du Seigneur et vivent en l’émanant sont certains de suivre un chemin fiable. Ceux qui vivent par la parole du Seigneur, comme le prophète Jérémie, deviennent ce que l’apôtre Paul appelle les lettres du Christ.

La parole du Seigneur est puissante et transperce les esprits et les cœurs des gens. La parole du Seigneur résonne partout pour qu’on puisse voir nos fautes.

Qui est celui qui, devant un miroir, ne voit pas les impuretés sur son visage? Le péché et les ténèbres lâchent le chemin de ceux qui vivent par la parole du Seigneur. Ce chemin est inondé par la lumière de Dieu et ne mène pas à la déchéance, mais à une vie juste.

Marchons sur ce chemin éclairé, vivant de façon juste, loin du mal, des impuretés, des ténèbres et du péché. Si nous suivons la parole du Seigneur, nous verrons comme ce chemin est FIABLE.

WESTERN ONES, WESTERN CHURCHES

A TRUSTWORTHY PATH

“I am the light of the world. Whoever follows me will not walk in darkness, but will have the light of life.” (John 8:12)

Light is an important part of life : who, what can survive on this earth without light? Looking at the news today, we see how, in many countries that are at war, people are left without electricity and live in darkness. They are met with difficulties, feel distress, and are sometimes even suddenly deprived of the life that God gave them. These are the consequences of living without light.

If physical light is so important and indispensable, then how important is the light of the soul! For Jesus said, “I am the light of the world.” Jesus came to this world to illuminate people’s hearts and souls. He submerged humanity in light, just as the sun inundates the earth with its warmth and sunshine. There are people who are blind and cannot see the light, but there are others who, like the pharisees, close their eyes and wish not to see it. The pharisees did not want to see Christ’s true divine light; they did not want to hear the words that came from Christ’s lips. Not only did they refuse to see and hear him, but they sought to quiet and bury that light. However, just as the sun exists and spreads its rays on the earth, whether people can see it or not, Christ works in a similar way. He said, “Whoever follows me... will have the light of life.” Thus, his followers can only be freed from the darkness, from evil, and especially from sins. They will never walk in darkness, turning instead into children of the light – receiving this light directly from its Source.

Christ’s true follower must pray thus: “He guides me along the right paths for his name’s sake.” (Psalm) This is why those who seek pleasure in the word of the Lord and live in His word have a trustworthy path to follow. He who lives in the word of the Lord like the prophet Jeremiah become, as the apostle Paul said, a letter from Christ.

The word of the Lord is strong and immediately pierces the souls and hearts of all. The word of the Lord is such that it resonates so that we can see our mistakes.

Who is the person who, when standing in front of the mirror, cannot see the impurity on his face? But sin and darkness depart from the path of those who live in the word of the Lord. This path is brightened with the light of God and does not lead us to falter, but to live righteously.

Let us walk in this illuminated path, leading a righteous life far from evil, impurities, darkness and sin. If we follow the word of the Lord we will see just how TRUSTWORTHY that path is.

St. Sahak Bartev and Archimandrite St. Mesrob Mashtots

Catholicos St. Sahak Bartev and Archimandrite St. Mesrob (Vardapet) Mashtots are the founders of Armenian literature and ecclesiastical bibliography.

St. Sahag Bartev was the elder son of Catholicos St. Nersess the Great, and the last Catholicos of the Armenian Church who descended from the lineage of St. Gregory the Illuminator. He became Catholicos of All Armenians in 387 A.D., and reigned for an astounding 52 years. Being talented in music, and educated in the rhetorical arts, philosophy and linguistics, St. Sahag greatly contributed to the development of Armenian national culture. He was the strongest advocate for the creation of an Armenian Alphabet, and became its chief patron.

To be continued

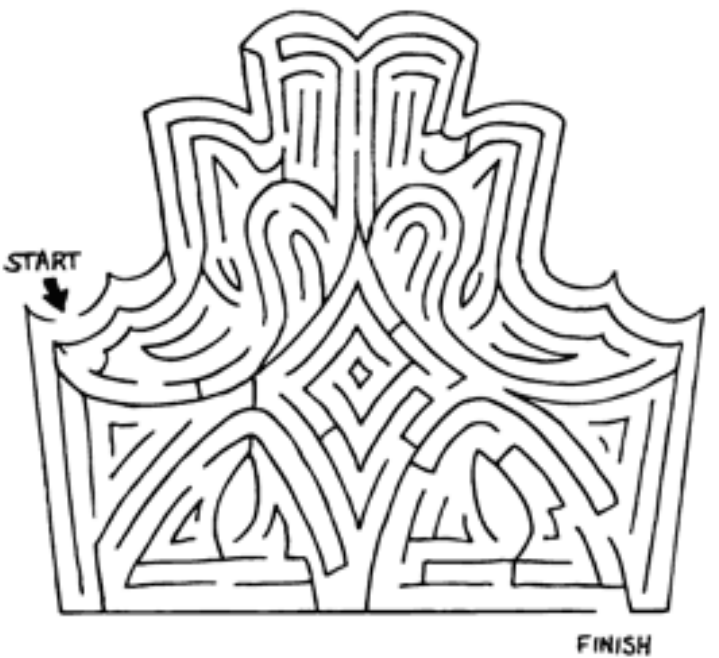

ԲԱՐԿԱՑԱԾ ԹԱԳԱԻՈՐ ՄԸ

Հին Կտակարանին մեջ կը կարդանք թէ Յովակիմ թագաւորը Աստուծոյ խօսքերը չէր սիրեր, ուստի ան այրեց Աստուծոյ Խօսքին գիրքը: Բայց Աստուած Իր լրաբերին օգնեց, որ Թագաւորին տրուած պատուիրաններէն նոր օրինակ մը պատրաստէ:

Տարիներու ընթացքին մարդիկ փորձած են Ս. Գիրքը փճացնել: Ոմանք պատռեցին զայն, ուրիշներ այրեցին: Մակայն Աստուած թոյլ չտուաւ, որ բոլոր օրինակները փճանան: Ան գիտէ թէ մենք Իր խօսքերուն պէտք ունինք, իր հետ ճիշտ ընթացքի մէջ ըլլալու համար:

Աստուծոյ խօսքը յաւիտեան կը մնայ:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

ՍԲ. ՄԱՏԹԷՈՍ, ՄԱՐԿՈՍ, ՂՈՒԿԱՍ, ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԽԵՏԱՐԱՆԻՉՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՄԱՍԻՆ

ՍԲ. Մատթեոս աւետարանիչը Տիրոջ 12 առաքելներէն է, Նոր Կտակարանի գրքերու շարքին, առաջին Աւետարանի հեղինակը: Մատթեոս անունը յունական է, որ եբրայերէն Ղեւի անունն է, եւ կը նշանակէ Աստուածատուր: Ս. Մատթեոսը նախապէս Կափառնա քաղաքի մաքսաւորներէն եղած է: Անսալով Տիրոջ ձայնին՝ ան վաճառած է իր ունեցուածքը, բաժնած աղքատներուն՝ դարձած Քրիստոսի հետեւորդ: Ան Աստուծոյ խօսքը քարոզած է Պարթեւաստանի եւ Պաղեստինի մէջ:

ՍԲ. Մարկոս Աւետարանիչը՝ երկրորդ և ամենակարճ Աւետարանի հեղինակը, Բառնաբայի եղբոր տղան էր՝ բնիկ երուսաղէմացի, կը կոչուէր նաեւ Յովհաննէս: Անոր մօր՝ Մարիամի տունը, Երուսաղէմի մէջ առաքելներուն աղօթավայրն էր: Կը կարծուի, որ այս այն վերնատունն էր, ուր Յիսուս իր վերջին ընթրիքը կատարած է, իսկ Հոգեգալուստին քրիստոնէական եկեղեցին այստեղ է հիմնադրուած: Ան եղած է Պետրոս առաքելի թարգմանիչը, ինչպէս նաեւ Պողոսի և Բառնաբասի գործակիցներէն մէկը: Աստուծոյ խօսքը քարոզած է Եգիպտոսի մէջ, ուր եւ նահատակուած է: Սբ. Մարկոսը Ղպտի Ուղղափառ Եկեղեցոյ հիմնադիրն է:

ՍԲ. Ղուկաս Աւետարանիչը երրորդ Աւետարանի հեղինակն է: Ծնած է Անտիոք, եւ ըստ աւանդութեան եղած է Քրիստոսի 72 աշակերտներէն: Պօղոս առաքելի վկայութեան համաձայն, մասնագիտութեամբ բժիշկ է: Լսելով Քրիստոսի քարոզներուն մասին՝ կու գայ Պաղեստին եւ կը հետեւի Տիրոջ: Աստուծոյ խօսքը տարածած է Աքայայի, Լիպիայի, Եգիպտոսի եւ Թեպալի մէջ: Հռոմէացի Թեոփիլոսի խնդրանքով գրած է նաև «Գործք Առաքելոց»ը: Ըստ հին աւանդութեան՝ նահատակուած է Թեպալի մէջ:

ՍԲ. Յովհաննէս առաքելալը չորրորդ Աւետարանի, երեք ընդհանրական նամակներու եւ «Յայտնութեան» գիրքի հեղինակն է: Յիսուս զինք համարած է «սիրելի աշակերտ»: Յիսուս այնքան սիրած է զինք եւ վստահած է անոր, որ խաչելութեան պահուն Աստուածամայրը յանձնած է անոր խնամքին: Մահացած է 100 թուականին, Եփեսոսի մէջ, 95 տարեկանին:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2018						
Երկուշաբթի	Երեքշաբթի	Չորեքշաբթի	Հինգշաբթի	Ուրբաթ	Շաբաթ	Կիրակի
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 8 - Գոհաբանութեան Օր
- ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 13 - Տօն Սրբոց Թարգմանչաց
- ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 20 - Տօն Չորս Աւետարանիչներու
- ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28 - Գիւտ Ս. Խաչի

ՃԻՇՏՈ ԳԻՏՆԱՆՔ

Ի՞ՆՉ Է ՄԱՍԸ

«Մաս» հայերէն լեզուի մէջ կը նշանակէ՝ «բաժին»: Մասը առանց թթխման, թթխմորագերծ հաց է, լաւաշի նմանողութեամբ պատրաստուած, բարակ եւ կլոր՝ առանց նուիրագործուած ըլլալու, ինչպիսին է նշխարի պարագան, որ կը նուիրագործուի: Անցեալին սովորութիւն էր մեծ թիով նշխարներ պատրաստել եւ Պատարագէն ետք ժողովուրդին բաժնել: Հետզհետէ այդ փոքր նշխարներու սովորութիւնը փոխարինուեցաւ մասով, եւ որպէսզի այս վերջինը զանազանութիւն նշխարներէն՝ սկսաւ «մաս» կոչուիլ: Մասը եկեղեցի կը բերուի որոշ քանակութեամբ, եւ սուրբ ու անմահ Պատարագէն ետք կտոր-կտոր կամ մաս առ մաս կը բաժնուի հաւատացեալներուն, մասնաւորաբար անոնց որոնք այս կամ այն պատճառով Ս. Հաղորդութիւն չեն ստանար: Կը տարուի նաեւ տուն, եւ կը բաժնուի ընտանիքի այն անդամներուն, որոնք կարելիութիւնը չեն ունեցած եկեղեցի գալու եւ Ս. Հաղորդութիւն ստանալու:

Մաս տուող անձը պէտք է ըսէ. «Մա եղիցի քեզ մաս եւ բաժին Սրբոյ Պատարագի», իսկ ստացող անձը՝ «Օրհնեալ է Աստուած» կամ «Բաժին իմ Աստուած յաւիտեան», այսինքն՝ Աստուած է իմ բաժինս միշտ:

ԳԻՒՏ ԽԱՉԻ ՏՕՆԸ

Խաչի Գիւտը Քրիստոսի սուրբ խաչափայտին նուիրուած չորս տօներէն մէկն է:

327 թուականին բիւզանդական Կոստանդիանոս կայսեր մայրը՝ Հելինէն, Տիրոջ խաչը գտնելու նպատակով կ'այցելէ Երուսաղէմ: Յուդա անունով հրեայ մը կ'օգնէ կայսրուհիին գտնել Քրիստոսի խաչուելու վայրը՝ Գողգոթան, ուր որոնումներու որպէս արդիւնք կը յայտնաբերուին Յիսուսի եւ անոր խաչակից երկու աւագակներուն խաչերը:

Տիրոջ խաչը ճանչնալու համար պատանիի մը դիակը կարգով կը դնեն խաչերուն վրայ, որոնցմէ մէկուն վրայ պատանին յարութիւն կ'առնէ, եւ այդպէս կը ճանչցուի տէրունական խաչը: Այդ հրաշքին պատճառաւ հրեայ Յուդան քրիստոնէութիւնը կ'ընդունի եւ յետոյ կը դառնայ Երուսաղէմի Կիրեղ եպիսկոպոսը: Խաչափայտի գիւտէն յետոյ Հելինէն կը բարեգարդէ Երուսաղէմի սրբազան վայրերը, իսկ Գողգոթայի մէջ կը կառուցէ Սբ. Յարութիւն եկեղեցին, ուր յետագային կը զետեղուի Տիրոջ խաչափայտը:

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՕՍՔ

«Եղբայրներ, խրատեցէ՛ք անկարգութեամբ ապրողները, յուսադրեցէ՛ք վիատաճները, պաշտպա՛ն եղէք տկարներուն, համբերատա՛ր եղէք բոլորին հանդէպ»: (Ա. Թս. 5:14)